

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Poplăcei 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr.
pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„TELEGRAFUL ROMÂN”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe pătariul al patrelea al anului 1891, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se pōtă celî.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cuultima Septembrie 1891, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista espedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresa dela abonamentul ultim.

Nr. 5567. Plen.

Notă,

cătră toate oficiile protopresbiterale din arhidieceșana Transilvaniei.

Din partea dlui ministru r. u. de comerț s'a dispus edarea șematismului comunelor din țările de sub corōna ungară, care va apărea la începutul anului următoriu și al cărui prețiu de prenumerațiune e fiesat cu patru (4) floreni. Prenumeratiunile au să se trimită deadreptul la oficiul regnicolarin r. u. din Budapesta.

Opul acesta va cuprinde nunumai numărul sufletelor pe baza rezultatului conscrierei mai nouă a populațiunei, ci și referințele naționale și confesionale din fiecare comună.

Fiind acest op de mare însemnătate după cuprinsul lui, ér prețul de 4 fl. destul de moderat, prin acesta se atrage atențiunea oficiilor noastre protopresbiterale și parohiale asupra lui, având în cas de trebuință a se trimite de timpuriu prețul de prenumerațiune à 4 fl. de un esemplariu la oficiul statistic regnicolarin r. u. în Budapesta (a m. kir. országos statisztikai hivatalnak Budapestén).

Sibiu, din ședința plenară a consistoriului arhidieceșan, ținută la 16 Septembrie, 1891.

Consistoriul arhidieceșan.

Sibiu, în 30 Septembrie 1891.

Cu ziua de mâne se intrunesc congresul nostru național-bisericesc. Ochi românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania sunt îndreptați spre Sibiu, centrul provinciei noastre metropolitane, reședința metropolitului nostru. Inimile românilor greco-orientali sunt îndreptate asupra congresului nostru, care e suprema legislativă în biserică noastră.

Da, ochii nostri trupesci, ochii nostri sufletesci sunt ațintiți spre Sibiu, sunt îndreptați asupra congresului, care se intrunesc mâne în sesiunea ordinară, prescrișă de statutul organic, căci mari sunt speranțele românilor ortodocși din patrie puse în maturitatea congresului, mare setea și dorul de a auđi în acest for rapōrte despre starea bisericilor, școlilor, fundațiunilor și averilor bisericesci din metropolie, și mare încrederea, că congresul va sci afla măsurile cele mai potrivite pentru delatirea neajunsurilor, cari ici colea se mai observă în organismul nostru bisericesc.

În liniamente generale vorbind, biserică noastră dela ultima intrunire a congresului din tōmna anului 1888 pōte arăta la fapte mărețe, de cari congresul de bună sēmă cu plăcere va lua notiță.

La locul prim de bună sēmă va veni ținuta binevoitoare a corōnei și a guvernului față de instituțiunile noastre bisericesci, manifestată cu deosebire la un act de cea mai mare importanță în biserică noastră, la întărirea de episcop al dieceșei Caran sebesului.

Ținem de lucru cu decor ca tocmai acum, la intrunirea congresului cu tradițională noastră loialitate să reimproșetăm acest act de mare importanță pentru noi al corōnei, să aducem cu tot respectul cuvenit recunoștința bisericii noastre față cu guvernul țerei, care a respectat votul bisericii, a respectat votul sinodului arhieresc, și prin acestea ne-au dat dovadă, că legalele noastre acte publice întimpină bunăvoiața puterii statului.

Legate de acest îmbucurătoriu eveniment lanț de lanț se înșiră cuvintele preabunului nostru monarh, de câte ori la ocașuni date, biserică noastră a depus omagiile sale înainte tronului Maj. Sale.

Și dacă responsurile preagrațioșe ale monarhului vor stērnî în inimile noastre simțeminte de adēncă recunoștință, de bună samă recunoștință vom manifesta și actualilor nostri archierei, cari cu atāta demnitate sci reprezenta biserică noastră încât bisericile sorori ne învidieșă pentru demnitatea, cu care ne scim impune manifestările noastre bisericesci în frunte cu archiereii nostri.

Ea era prietnōșă și chiar prevenitoare față de nobilul ei cavalier, pre carele dōr chiar Dimitrie i l'a descriș de un om plăcut.

Era de altă parte neliniștită, că Dimitrie nu mai cercetēșă nici o societate, unde scia, că se vor putea întâlni și se temeă că între el și tatăl ei se va fi petrecut ceva din cauza ei.

Intr'aceea Knatteviz se amorisēșă, mai curēnd de cum el însuși ar fi cređut, în frumoșă damicelă, și fără a-și da sama, că Galmov sta mai aproape de inima acesteia, se decise, fără a-i face ei ceva cunoscut, a se duce la tatăl ei spre a vorbi cu dēnsul.

„Miere suntem mântuiți!” Cu aceste cuvinte intră dl de Brugo în boudoir-ul soției sale în ziua următoare după visita ceia făcuse contele. „Knatteviz a cerut mâna Anettei, voi vorbi numai decăt cu ea, mâne trebuie să-i dau rēspuns!”

Cine pōte însă se descrie turburarea și amărăciunea d-lui Brugo, când Anetta îi rēspunse cu linniste, dar hotărît: „In veci nu voi fi soția contelui Knatteviz!” Zadarnice au fost toate cuvintele mamei și ale tatei, spre a o face pre acēșă să și schimbe părerea. Nici rugări, nici amenințări nu ajutară.

Încă în după amēda țilei aceleia se duse contele la preumblare, în parcul castelului. Tocmai vru se între în pavilionul de acolo, când deodată auđi, că cineva a rostit numele seu. Vocea îi era cunoscută, era Anetta.

Misiunea sântă a bisericii noastre, carea se cristalisēșă în cuvintele Mântuitorului: „Pacea mea dau voue, pacea mea las voue”, acēșă sântă misiune de pace, biserică noastră și o împlinesce cu scumpătate și în punctul acesta între credincioșii bisericii noastre domnesce cea mai perfectă armonie.

Armonica conlucrare a bisericii noastre în spiritul santei misiuni a ei, ne a ferit până acuma de conflicte în cestiuni de controversă între noi și între organele statului, cestiuni uneori mai mici, uneori însă de o importanță mai mare.

Iubirea de pace va conduce pre biserică noastră în toate acțiunile ei, și bărbăția în apărarea intereselor ei de bunășemă nu va fi considerată de nimenea ca abatere dela misiunea ei cea sântă.

Dacă dară cestiunea cu ajutoriul de stat pentru biserică noastră din arhidieceșă, dacă afacerea cu revisiunea proceselor diciplinare ale învățătorilor nostri în casul, când ele se termină cu amovare din oficiu, dacă amestecul statului în afaceri de instituire de învățători, dacă desfacerile bisericilor foste odată comune între români și greci în Brașov și Budapesta dela metropolia noastră și incorporarea la metropolia sērbēcă, dacă țicem asemenea casuri concrete ne amăresc inima de multe ori până în adēncul ei, și unele porniri mai prospete în viața internă a statului nostru nu odată ne însuffă serioșe îngrijiri, noi totuși persistăm la pace în spiritul santei noastre bisericii, care are de problemă mărirea lui Dumnezeu și generalisarea păcei pe pământ între omeni.

Cu încredere în puterea de viață a organismului constituțional din biserică noastră, cu încredere în viitoriul bisericii noastre, cu deosebită satisfaciune în față progresului, care se manifestă în biserică noastră pe toate terenele, din inimă salutăm pe membrii congresului nostru național-bisericesc în reședința metropoliei noastre.

Bine a-ți venit apostoli ai păcei și ai armonicei conlucrări în interesul dezvoltării și al consolidării santei noastre bisericii!

Sibiu, 30 Septembrie, 1891.

Contele Apponyi a declarat rēșboiu cabinetului Szapáry și după acēșă declarare, avem să ne așteptăm la zile furtunoșe în parlamentul unguresc.

Încă când s'a votat legea pentru prōlungirea periodului dietal dela trei la 5 ani, au fost unii omeni de credință, că activitatea parlamentului unguresc va fi mai roditoare în aceste condițiuni.

Tisza, puternicul ministru și sdrobotoriul de naționalități și-a pus în cumpēnă totă autoritatea dic-

FOIȚA.

„Pentru dēnsa”.

(O schiță din viața militară de Alex. Degen, tradusă de I. M.)
(Incheere).

„A-și demisiona din armată și aș căuta să ocup alt oficiu onorific ca civil.”

„Fōrte frumos din partea d-tale, dle Galmov, atât dta însă cât și Anetta, în trailul acela nu a-ți putea afla nici o fericire.

„Dar d-le de Brugo, eu sunt convins.”

„Dragul meu! Tōte planurile d-tale sunt mărețe, privesce însă lucrul din punctul de vedere, din care eu ca tată îl privesc și vei vedea, că am drept a me ține mai mult de realitate, decăt a conta la planuri. Repet deci, că Anetta nu e pentru d-ta.”

La cuvintele acesteia, locotenentul se sculase. „Ve mulțămesc d-le de Brugo” și cu o adēncă reverință își luă adio.

La petrecerile următoare, nimenea pe Galmov nu l mai putu vedea, cu atât mai mult se interesa de Anetta contele Knatteviz.

„Și eu nu voi fi la nici un cas soția contelui Knatteviz, voi descoperi lui Dimitrie totul, el are o inimă nobilă, e un om demn de totă încrederea, mi ar părea rēu, când nu m'ar înțelege.”

„Fă acēșă, dragă, eu încă me încred în contele și sunt convins, că va absta dela propusul seu, éră noi amēndoi vom aștepta, până când voi fi în poziția de a te duce la mine acasă și fără spriginul părinților tei!”

Sgomotul unor pași ce se apropiu făcură ca contele să se retragă într'un unghiu spre a nu fi observat, de unde însă el putu observa cum Anetta și Dimitrie veniau povestind cu dragoste unul cu altul, și cum apoi după un adio, din care se putea vedea tōte sentimentele nevinovate lor inimii, se despărțiră, fie care pe câte o cărare deosebită.

Nu cu puțină nedumerire primi dl de Brugo, în ziua următoare, visita contelui.

Anetta rămase surdă la tōte rugările și amenințările părinților ei.

„Durere, nu vē pot, dle contele” începū dl de Brugo a vorbi cu perplexitate.

„O me rog dle de Brugo” rēspunse cu grăbire contele, vedēnd chinul bētrēnului de Brugo, „să lăsem de o cam dată afacerile familiare la o parte după cum am înțeles, voiți a vinde moșia Berginheim. Fiind aceea deșă intabulată pe numele meu

tatorică, ca mandatul deputaților să se [prolungescă] la cinci ani, și nu a putut prevedea că tocmai în primul ciclu el vatrebui să cadă jertfa atacurilor celor mai îndrăznețe, la cari a fost espus.

Se vede, că aceeași sorte i se pregătesce și următorului său. Conte Szapary, după toate semnele nu are să ședă mult în scaunul de ministru președinte al Ungariei.

Politică internă are să-l măture și pe el, ca și pe Tisza. Tisza le era ungușilor urgisit, pentru că în Ungaria era despot, în Austria slugă plecată.

Tot ce se comanda din Viena, esecuta orbesce. Cercurile militare din Viena au formulat proiectul de lege pentru apărarea țerei și Tisza a stăruit în parlament, ca proiectul să devină lege.

Armata și întărirea ei este un spine în ochii ungușilor.

Nu este unguș, care să se entusiasmeze pentru această instituție, prin care unitatea monarhiei eșă la ivelă.

De aici prefensiunile de a se ridica și în Ungaria academie militară pentru honveți, de aici ura contra limbei germâne, de aici afacerile cu stégul negru-galben, călcăt adese în picioare, aruncat în tină și dat jos de pe la locuințele comandantilor în timpul manevrelor.

Szapary nu poate urma nici el alta ținută. Ca consilier în statul tronului, nu poate denega sacrificiile, ce se recer pentru echiparea și pentru prevederea armatei cu muniție. Vede și el, că în Ungaria miseria crește pe și ce merge, vede, că emigrările curg în mase și ungușii iau lumea în cap spre America, dar nu se poate opune cererilor ministrului de războiu, căci atunci se face imposibil și atunci că derea i este sigură.

Face deci concesioni, intră în transacțiuni, ministrul de războiu cere mult ca să aibă de unde lăsa, să face tégul și Szapary se întorce acasă, și vorba ceea, nici capra flămândă, nici curechiul mâncat.

Aceste toate i s'ar mai erta.

Nu i se poate ierta contelui Szapary, că se arată mai îngăduitoriu față de unele naționalități sau se vor bim mai corect, nu i se iartă, că nule a declarat războiul de nimicire pe față.

În Ungaria șovinismul este atât de pronunțat, atât de puternic, încât nici un ministru nu i-se poate opune.

Contele Apponyi vëndând popularitate a trebuit să vină în Ardeal și să spună la M. Vásárhely ungușilor, că națiunea întregă ungușescă, trebuie să se identifice cu tendințele „kulturregylet”ului.

Așa a câștigat aderenți, așa i s'a adus conduct de torțe, așa a fost preamărit, ca un fiitor mentor al națiunii magiare.

Căutat'am să vedem și noi barem un singur act al ministrului Szapary, în care nouă românilor să ne fi dat să înțelegem, că ar fi gata a ne face vre-o concesione, căci de favoruri nu putem vorbi.

Mărturisim, că nu am aflat nici o tendință spre ameliorarea raporturilor înăsprițe.

Tot ce am aflat, că nu ne-a declarat războiul pe față și nu ne-a pus în vedere, că are să ne trântescă la părete, cum o făcuse Tisza.

Nu are decât să dea o atare declarație și e reabilitat în ochii opiniei publice ungușeci. Nu are decât să insceneze nisce perchișiuni de casă, să întemnițeze pe nisce pretinși agitatori și să pună în cercetări pe câțiva diaristi ca să dea juriului din Cluș ocașinea de a-și exprima verdictul de „vinovat” și îndată, are să fie sărbătorit, îndată are să încețeze învinuirile ridicate asupra lui.

pentru pretensiunea de treizeci de mii taleri, ve mai dau încă două sute de mii taleri numai să mi-o cedați mie pentru totdeuna. Prin această ajungeți în pozițiunea de a putea duce o viață mai liniștită de griji și osteneți, numai din interesele după capitalul ce vă ofer. Cu o singură condiție însă ve dau suma numită, ca adevă se dați pe d-șóra Anetta, locoten tului Galmov de soția.”

Brugo își perduse graiul.

Condițiile de vëndare erau minunate. O sumă atât de mare pentru moșia sa. Nu putea să se mire din destul de condițiunea pusă de conte. Ce va fi îndemnat pe acesta la un asemenea pas.

„Da sau ba?” întrebă contele, vëndând zăpăcăla bētrânului.

„Da!”

Contele Knatteviz, fără de a vorbi mai departe scōse din portofelul său un bilet, pe carele scrise câteva cuvinte, l'indoi și l'dete unui servitor spre a l'preda unui espress, ca acesta să l'ducă la locul destinat.

Cu o oră mai târziu în villa dlui de Brugo se serbă fidanțarea d-șórei Anetta cu locotenentul Galmov, ér contele Knatteviz, privind cu iubire părintescă spre cei doi fericiți, cugetă în sine:

„Pentru dēnsa” aș fi cumpărat moșia Berghenheim încă cu o sută de mii taleri mai scump!

Și ca om politic, ca om, care ține la scaunul ministerial, nu ne indoim, că nu are să o facă. E curentul de așa și va merge cu curentul, căci a se opune valurilor furibunde, e nebunie.

Se vor fi aflând încă ómeni din garda veche a lui Tisza să-i dea acest sfat, dacă cumva nu-i vine în minte și atunci punctul cel mai gingaș, în care e atacat cu atâta vehemență, e delăturat din cale.

În Ungaria e ușor să ajungi la popularitate și pe o atare cale.

Nu se caută după dreptate, după ecuitate, după lege, după principii morale acceptate de lumea cultă, vorba e, să fi agresiv, intolerant, și ai să te faci iubit și plăcut, ai să devii bărbat de stat.

Unde va duce acest curent blăstemat, scie bunul Dumnezeu!

În afară de granițele monarhiei se ridică furtuni — așa numitele puncte negre — și aici acasă șovinismul împinge lucrurile în o direcțiune fatală pentru țera.

Sub astfelu de împregiurări de o apropiere între elementul român și magiar e o nebunie a mai și vorbi.

Românii ardeleni la Praga.

„Gaz. Trans.” a primit următoarea telegramă: Praga, 6 Octobro. Românii ardeleni au sosit aseră la Praga în număr de 30. La gară fură călduros salutați de către o delegațiune compusă din profesorii universitari, dnii Jarnik, Pič și avocatul Podlipno, reprezentantul clubului cehilor tineri. Sara au urmat învītări la reprezentanța teatrului național cehic.

Astăzi la 11 óre românii au vizitat corporativ espositia. Primire solemnă la pórtă espositiei. Dr. Sedlak, accentuând în limba cehă, că stăruințele națiunii cehi și române au cam aceiași țință, binevență pe vizitatori, mulțumind de onórea făcută.

Dr. Jarnik, în limba română, asigură de simpatiile națiunii cehice, care deși nu e legată prin sânge și limbă, a avut în trecut aceeași sorte și are în prezent multe puncte de atingere cu românii.

Dr. Murășianu mulțami în limba cehă cu puține cuvinte pentru deosebita atenție și călduroșă primire, apoi continuând românesc, arată motivele vizitei române la espositia și încheia cu vii urări pentru prosperitatea națiunii cehi și a Boemiei.

Numerosul public asistent aclamă cu entusiasm pe români și vorbitori și mai ales pe Murășianu.

Praga, 8 Octobro. Banchetul, ce s'a dat aseră în onórea românilor, a fost splendid.

Banchetul fū presidat de deputatul Dr. Sokol. S'au schimbat asigurări de simpatia între cehi și români și s'a accentuat comuniunea de interese naționale și de existență între ei, precum și marea importanță a solidarității între slavii și românii monarhiei habsburgice.

Sub titlul, „manifestațiune însemnată” „Naționalul” din Bucuresci scrie:

Românii ardeleni au făcut, dílele acestea, un pas care merită deosebită atențiune.

Se scie, că până acum, ori-cât de mulțamitoare era situația lor politică, românii din Ardel s'au măr-ginit să lucreze singuri, cu propriile lor forțe; cel mult dacă în unele momente s'au înțeles cu sașii, mai mult pentru folosul acestora.

Isolarea acesta era o greșelă.

Nu numai românii ardeleni sunt nemulțamiți cu situațiunea lor; în monarhia dualistă, elementele nemulțamite sunt forțe numeroșe și reprezintă o porțiune însemnată din poporațiunea imperiului.

Nemulțamiți sunt cehii; nemulțamiți sunt italienii; nemulțamiți sunt croații.

Tóte aceste elemente luptă, fie-care în parte, de ani de díle, fără ca până acum să ajungă la isbândă.

Se pare, că românii ardeleni au început să vadă greșelă și să voiască a o îndrepta.

O telegramă cu dat de 24 Septembro ne-a înscințat că o delegație de 30 români din Transilvania, sub conducerea doctorului Mureșianu, a sosit la Praga, pentru a visita espositiunea națională de acolo.

Primirea făcută românilor a fost din cele mai călduroșe și s'a rostit cu acest privilegiu discursuri pline de înțeles.

În cuvântarea sa, d. Sedlack a relavat faptul că „sfortările națiunii române și ale națiunii cehi au aceiași țință.”

Dr. Jarnik, în discursul său, asigură pe români de simpatia națiunii cehi, care de și n'are legături de sânge și de limbă cu națiunea română, „a avut totuși cu ea în trecut o sórtă comună și are în timpul de față multe puncte de atingere.

Publicul numeros, care era de față la primire a dovedit, prin ovatiunile făcute, că împărtășese vederile oratorilor.

Recunóscerea solidarității, ce légă pe națiunile nemulțamite de monarhie, e un act a căruia însemnătatea nu trebuie să scape nimēnui.

Se poate forțe bine ca în el să fie începutul unei înțelegeri în vederea unei acțiuni comune pentru recăpătarea drepturilor fie-cărei naționalități.

Acēsta va schimba mult fața politice interne din monarhia austro ungară.

Lupta între nemulțamiți și aceia, cari produc nemulțamirea s'ar da în condiții cu totul altele și armonia care lipsește astăzi, între naționalitățile monarhiei s'ar restabili mai curēnd.

Ori ce s'ar întâmpla însă, ducerea delegațiunii românilor ardeleni la Praga, e un eveniment care merită să ne trecă neabăgat în sēmă.

ÉR „Timpul” scrie între altele următoarele:

Nu scim cum vor interpreta foile ungușeci demonstrațiunea fraților noștri, însă noi nu putem să nu simțim o deosebită satisfacțiune, când vedem că cu toate prigoniurile de tot soiul, pe care au să le îndure, sau mai bine díș, din cauza tuturor acestor prigoniuri, români, ardeleni numai șovăiesc un moment în lupta lor națională, dar găsesc necontent în inimile lor avēnturi noi și puternice ca să afirmă individualitatea lor națională și neclintita lor hotărrire de a trăi ca națiune în imperiul austro-ungar.

Și dacă ungușii, cari susțin necontent, că avem interese comune cu ei, se vor pētrunde mai bine de propriile lor interese, nu vor putē să nu ajungă la convingerea, că ei trebuie să conțeze cu întreaga națiune română și că prin urmare sunt datori, chiar pentru propria lor existență, să se apropie de națiunea română din regatul St. Ștefan și să potolēscă nemulțamirile ei.

O altă scire ne-a venit din Bucovina.

De mult eram deprinși a considera pe românii din Bucovina ca mulțamiți cu starea lucrurilor și ne obicinuisem chiar a găsi un contrast isbitor între situațiunea lor și aceea a românilor din Ungaria. După corespondența, pe care am publicat-o eri din Cernăuți, s'ar părea că și acolo au început lucrurile a se înăspri ér situația românilor a se înrăutăți. Dl conte de Pace, guvernatorul Bucovinei, ar fi început în contra românilor o prigoniure sistematică, acuzându-i că gravitēză spre Bucuresci și întemeiând această acuzatiune pe traducerea greșită a unui talmaciu polon, a cuvintelor pronunțate de metropolitul Silvestru Morariu în congresul bisericesc. „Gazeta Bucovinei” unicul organ român din această provincie, a fost confiscat de guvernator pentru că a dat sēmă de aceea ședință, deși o făcuse în mod forțe cuvincios.

Tóte astea să fie óre un simptom al unei nouē tactice, pe care voesce s'o inaugureze guvernul austriac, sau rezultatul unui esces de zel din partea unui înalt funcționar, care face politică după propriile sale inspirațiuni?

Noi nu îndrăsnim să ne pronunțăm până nu vom velē ce urmare va avea incidentul, despre care ne a întreținut corespondentul nostru din Cernăuți și care a nemulțamit forțe națiunea română din Bucovina.

Avem însă credința, că națiunea română din Bucovina nu e amenințată de a perde înalta protecțiune a împēratului Francisc Iosif și nici chiar amicia contelui Taaffe, pe care românii au sciut să o prețuēscă până acum.

Românii din Bucovina, mai fericiți decât cei din Ungaria, au o aristocrație luminată și patriotică, care scie să se apropie de tron și căreia urechea monarhului nu e cu desevēșire inaccesibilă.

Românii din Bucovina pot dar pune temeiul atât pe patriotismul fruntașilor lor, cât și pe soliditatea împēratului lor.

Astăzi, când se vorbesce atâta de importanța rolului, pe care l' poate juca națiunea română în certurile dintre puterile cele mari, credem, că nu e prudent, ca ea se fie nemulțamită tocmai de aceia, cari conțeză mai mult pe ajutorul ei și cari ar trebui, din contră, să i îngrădēscă și să-i asigure, prin nouē garanții, existența și desvoltarea.

Congresul bisericei gr. or. din Bucovina.

Vorbirea de deschidere a Eminentiei Sale metropolitului Dr. S. Morariu Andrievici.

Prea onorată și de Christos iubitoare adunare!

Maica noastră biserică, carea, după cum mărturisim în simbolul credinței, este una, săntă, catolică sau sobornică și apostolică a lui Christos biserică, între care dureri a născut și câte greutăți a cunoscut pe fiu sei cei bine credincioși, până-ce acestea deveniră a fi noul Israil, popor ales, și nēm împērătesc, menit de a moșteni, nu pământul Cnaanului, ci binecuvēntările darului și adevērului împērăției lui D-đeu, despre acestea mărturisesc paginile istoriei universale, referitoare la religiunea și biserica creștinēscă.

ÉR prin câte greutăți de tot felul este impedecată maica noastră biserică dreptmăritore întru desvoltarea și consolidarea sa socială însuși în vécul curgătoriu, despre acestea ne aduc veste cronicele bisericesci mai de pretuțindene.

Pe aceeași oră mărturisesc paginile istoriei bisericesci că, până când s'a observat și s'a cultivat în afacerile bisericesci principiul de sinodalitate, după cum s'a recomandat de însuși Christos (Mateiu c. 18 v. 15) și s'a aplicat de sf. apostoli (Fapt ap. c. 15 v. 7) biserica a prosperat și a înflorit, pe când, pe urma amortirii și abandonării instituțiilor sinodali, au prins a se lăți cu o descompunere interioară a elementelor bisericesci, sau apăsarea și surparea societății bisericesci de valorile externe ale vécului nostru.

Pentru aceea și fi luminați ai bisericii noastre ortodoxe din Bucovina, recunoscând rodirile binecuvântate ale instituțiilor sinodale, înainte de mai multe decade de ani, începură a se răspunde și a lucra pentru înființarea unui congres bisericesc, după cum astfel de instituții se află în activitate la coreligionarii noștri români și sârbi din cealaltă parte a monarhiei.

Recunoscându-se îndreptățirea acestor aspirațiuni, cu prealaltă rezoluțiune împărătescă dintr'a 9 August 1871 s'a învinițat un congres bisericesc pe temelii regulamentului de alegere provisor aprobat împreună, era în acord cu emisul înaltului ministeriu c. r. de culte din 15 August 1881 efectuându-se alegerile, și cu emisul înaltului presidiu c. r. al țării din 2 Iuliu 1882 conchemându-se congresul nostru bisericesc în faptă, s'a votat cu unanimitate și statutul congresual și regulamentul de alegere pentru congresul definitiv.

În temelii prealaltei rezoluțiuni împărătesci dintr'a 31 Martiu 1891 și pe urma emiselor înaltului ministeriu de culte și instrucțiune dintr'a 27 Iuliu 1891 Nr. 1386, și al înaltului presidiu c. r. al țării dintr'a 29 Iuliu 1891, Nr. 1697, efectuându-se alegeri nouă și adunându-se era și ca congres bisericesc provisor, auđit-am prin rostul Ilustrității Sale dlui conte Anton Pace, delegatul comisariu imperial, descoperirea observărilor prealalte, relative la statutul congresual și la regulativul de alegere votate cu unanimitate și așternute cu reverință, în anul 1882, din partea congresului anterior.

Deprinși a întimpina totdeauna cu adâncă reverință prealaltele rezoluțiuni, ce ne vin în afacerile noastre bisericesci dela tronul prea grațiosului nostru împărat, salutăm și această prealaltă rezoluțiune cu deplină reverință și neclătită încredere în bunăvoința și generositatea Maj. Sale, prea înaltului și părintescului protector al bisericii noastre ortodoxe, vederile, dorințele și aspirațiunile clerului și ale diecesanilor desfășurate și motivate în cuvântarea de deschidere a umilinței noastre, se precisară și votară atunci cu unanimitate în statutul congresual și regulativul de alegere, după măsura recepțiilor faptice ale eparchiei. Cu asemenea cumpătare vom să ne ocupăm acum și cu rezolvirea problemelor, despre cari suntem puși în cunoștința la deschiderea congresului present.

Însă mai înainte de toate și după cum am înălțat ca totdeauna, așa și astăzi la sf. altariu, rugă și cereri pentru îndelungata viață, deplină sănătate și fericită domnie a Majestății Sale, împărătesci, așa să înțonăm și în momentul acesta cu o gură și cu o inimă: Prea luminatul nostru împărat Francisc Iosif I, marinosul protector al bisericii noastre dreptmăritore „Să trăiești!” „Hoch!” „Na mnohaia lita!”

De ale tribunștilor.

În „Luminătorul” din Timișoara cetim următorul articol caracteristic:

„Tribuna” din Sibiu, e ceea-ce mereu se gîrăză de organ eminentă chemat al celui partid, pe care ți de ți tot mai pe față îl atacă în existența, organizațiunea, solidaritatea și disciplina sa, continuând un formal războiu intern de distrugere în contra lui, într'un articol intitulat „Era nouă” bate toca de alarm, pentru „cea mai mare primădie, în care se află partidul național prin politica dlor Mocsonyi Babeșiu”. După explicațiunile acestei foi, „buna dispozițiune” a românilor pentru o înțelegere cu magarii, despre care bună dispozițiune vorbesc organele prim-ministrului Szapáry, nu se pôte reporta, decât la acesti doi domni în societate cu metropoliții noștri Roman și Vancea. (Veđi dămne, ce mare păcat și pericol pentru români, dacă Babeșiu, Mocsonyi și cu primii archierei ai lor s'ar înțelegere pentru împăciuirea lor!) Metropolitul Vancea să fie aprobat o broșura politică a lui Mocsonyi, carea sub auspiciile parintelui Roman, s'ar afla sub tipariu, în scopul d'a prepara opiniunea publică, pentru înlocuirea dlui Babeșiu prin Mocsonyi în presidiul partidului, precum această după „Naționalul” din Bucuresci — se vorbește prin Transilvania.

Nu ne trece prin minte a intra în discuțiune serioasă asupra acestui galimatias tendențios. Vom

numai să constatăm și să rectificăm faptele, în interesul adevărului.

Mai întâiu de toate autorizați suntem a declara, că dlor Babeșiu și Mocsonyi din partea cerurilor guvernamentale nici direct nici indirect nu li s'a dat vr'un îndemn d'a se exprima; dacă, și subce fel de condițiuni națiunea română ar fi dispusă pentru o împăciuire a românilor. Sigur, dacă d'ora vr'o dată ei ar ajunge în asemenea situațiune, nu s'ar simți îndreptățiti a întreprinde fără scirea și încuviințarea comitetului național.

În ce privește schimbarea în presidiul partidului, putem încredința, că ambii numiți d'ni despre această pretinsă faimă printre cercurile Transilvaniei numai pe această cale prinseră de scire. Dar și o atare eventuală schimbare este tréba comitetului național.

În fine în ceea ce ăice despre pretinsa broșură a dlui Mocsonyi, pare-ni-se că „Tribuna” a auđit sunând, dar nu scie ce este, deci născocesc după închipuirea sa desfrănată.

Precum este cunoscut, Al. Mocsonyi a adresat o epistolă catra comitetul nostru național, a careia a doua parte, care se ocupă de cestiunea memorandumului — nu s'a dat publicității, dar la cererea mai multor membri din comitet președintele luase dispozițiunea, ca să se culégă și tipărescă în manuscris și această parte pe sēma membrilor comitetului, însă dl Mocsonyi a cređut de bine, a nu preveni dispozițiunea comitetului nici în această privință.

O broșură politică deci ca cea visată de „Tribuna” nu există.

Pe baza acestor constatări și deslușiri, toate cu tezatele și malițioase combinațiuni ale „Tribunei” se arată de nesce născociri goale, ca multe altele ale ei.

Și încă una — ca de încheere. Precăt scim noi singur numai o foje — nu putem ăice „națională” dar „scrisă românească”, a dechiarat în numele românilor, că dacă dl c. Szapáry voesce împăciuirea românilor, aceea i va succede, formulând și unele condițiuni. Aceea foje este — „Tribuna” al cărui articol în estras îl reproduce „P. Lloyd” în Nrul seu 253. Când deci „P. Lloyd” vine mai târziu a se raporta la voci din presa națională română, cari voci lasă a fi înțeles, că în sferile conducătoare române există dispozițiunea pentru o înțelegere cu guvernul magiar, sub condițiuni ce au a fi considerabil reduse, — ce pôte să fie mai chiar, ca aceea că, dacă în general foia guvernamentală din Budapesta se referă la cineva din cercurile române, acel cineva numai în cercul tribunștilor trebuie căutat. Și totuși „Tribuna” are cutesanță de a substitui în locul alor sei pe Babeșiu, Mocsonyi și cu înalții noștri prelați!

Acăsta manieră este perfidă, dar ea nu surprinde; căci e cea obișnuită a tribunștilor.

Varietăți.

* (Denumire). Dl Victor Mihu student anul al V în medicină este denumit de practicant la institutul „anatomico pathologic” al facultății de medicină din Clușiu.

* (Tifus în Sibiu.) În spitalul militar din Sibiu zac 12 feciori greu morboși de tifus, dintre cari trei au murit. Morbul l'a atras dela manevre, unde nevrînd să asculte de poveștele medicilor și superiorilor, au bēut apă din toate bălțile.

* (Comóra în Gurariului.) În ăilele trecute sosi o cētă de țigani pe hotarul comunei Gurariului. Abia își ridicară corturile și ușițele comunei băjbăiau de țigani și țigane, unul mai gol ca celălalt. Unul cerea de pomană, altul da de noroc, li spunea viitorul unuia sau altuia, după cum își aflau „omul.” Astfeliu un țigan, lingurariu, pretindea a sci scōte comorile de ori și unde. Întrând deci în curtea unui proprietariu, și aflând numai pe muierea bolnăvicioasă a aceluia acasă, începe a spune, că în grădina lor e o comóra îngropată. Prōsta de muie e nu întârziă a ruga pe țigan, ca să-i deie mână de ajutoriu spre scōtirea aceleia din pământ. „Da, draga mea, vom scōte o, numai că dracul, carele o păzesce e grozav, și ca să l putem împăca cere 200 fl., o cămașă nouă, o desagă nouă și un briciu nou. Tocmela se făcu. — Venind sēra bărbatul aeeasă, se învoi și el la tocmeala făcută de muie, și astfeliu alérgă pe la vecini ca să împrumute 200 fl. După ce adună suma, avisă pe țigan, carele și veni, luă banii și celelalte obiecte, și sub cuvânt, că trebuie să se pună în conțelegere cu dracul se duse cu tot ce primi, la marginea pădurei din apropiere, promițând a se reintōrce érași pe la o óra anumită din nopte. S'a dus țiganul, și bietul om cu comóra în grădină, îl caută cu gendarmii, până acuma însă fără de nici un rezultat.

* (Vite cu ochelari.) Un călător, care s'a întors de curēnd din Rusia, povestesc, că a vēđut

prin câteva provincii de acolo cum boii pōrtă ochelari. Turme de vite de câte mai multe mii, boi și vaci, se întâlnesc pe câteva șesuri acoperite de zăpadă și fiecare vită prosedă o părechie de ochelari albaștri, groși, pentru a o proteja împotriva oftalmiei pe care o provōcă zăpada. E un spectacol fōrte bizar, ăice acel călător, să veđi pe acele rumegătoare mergēnd cu gravitate, purtând acei ochelari albaștri enormi.

Bibliografic.

În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu în Brașov a apērut „Gramatica română” pentru scōlele poporale, partea I, „Etimologia” de P. M. Liuba, învēțator. Prețul 25 cr.

Cuvēntare

rostită în biserica gr. or. din Hațeg cu ocașiunea celebrării părăstasului pentru Ioan Rațiu fost ppresbiter al Hațegului de Nicolau Sănzian învēțatoriu dirigent.

Motto: „La vorbele tale să nu te împintene, aplausul ascultătorilor, ci suspinul poporului; lacrimile ascultătorilor să fie lauda ta (S. Ieronim în ep. ad. nepot). (Incheiere.)

Precum întrégă a sa viēță i-a fost liniscită, plină de fapte bune și de esemple vrednice de imitat, prin cari s'a caracterizat, așa i-a fost și óra ultimă până la trecerea la cele vecinice.

Iubit a fost de al seu popor, cât a fost în viēță și respectat și de strein, și această iubire și stimă au păstrat-o și după mōrte pentru-că viēța i-a fost blândă și răspânditoare de pace între frați.

Blândeța, pacea adevărul și dreptatea au fost simbolul, pre care l'a propovēdit în întrégă viēță sa și pe care nouș și generațiunei viitoare moscenire ni le a lăsat, urmând cuvintele scripturei: „Fericiti sunt făcătorii de pace, că aceiafii lui D-đeu se vor chema”.

Copilașii noștri au învēțat în scōla dela fostul ppresbiter, Ioan Rațiu (ca catichet) ca să fie supuși ascultători cătră părinți și mai marii lor, să încungiure certele, să vor bēscă adevărul, să fie blânđi și înțelepți. Precum i-a fost viēța un exemplu a rēmas pentru toți poporeni sei, pentru mic și mare tinēr și bătrân, băbași și femei, bogași și sēraci.

Blândă și pacinică i-a fost viēța, blândă și frumoasă i-a fost trecerea din viēță.

Prin un somn lin, fără de suflare Luni în 10/22 Iunie a treia ăi de Rusaliu 1891 la 5 óre p. m. a adormit protopopul și asesorul consistorial Ioan Rațiu pentru veciă, lăsând după sine în doliu pre dulcea sa socie, Teresia Nicolici, cu care a trăit 40 de ani în cea mai duplină armoniă, pre scumpa sa fiică Lucreția și pre iubitul seu fiu Dominic.

Îl gelesc fratele seu Dominic cu socia sa Mina, împreună cu surorile sale: Elena, socia ppresbiterului Ioan Tordoșan (care încă a rēposat la 7 sēptēmăni ale sale), Raveca Popescu, și Ana măritată Rubin Pațifa precum și cumnații, cumnata, nepoți și nepōtele.

Înmormēntarea i s'a făcut în 12/24 Iunie 1891 prin trei preoți: Ioan Papiu ppresbiterul Sibiiului și asesor consistorial, Avram Stanea administrator ppresb. și George Popoviciu paroch în Nădăstia superiōră, asistând și alți 20 de preoți din tract; au luat parte la înmormēntare o mulțime bărbăți (cantori, crâșnici și alți crescini) din tract și afară de tract ér locuitorii opidului Hațeg și ai comunelor din apropiere fără de osebire de confesiune și națiune cu toții au alergat și i-au dat salutarea cea din urmă.

Ca un fulger să întinsă scirea despre mōrtea lui Ioan Rațiu, carele abia numēra 64 de ani ai vieții sale.

Ca un fulger se răspādi această tristă scire între cunoscuți și poporul rānit, care cu toții ne întrebam: „dar cum a putut trece un om ca acesta așa curānd din viēță?” un om care era încă tinēr și tare de ajuns spre a mai putea conduce și învēța.

Chiar și cel mai împetrit la inimă ba și inimicul de mōrte încă trebuie să simtă această pierdere.

Reamintim prezentului cu viă emoțiune și admirare trecutul acestui bărbat și spunem viitorului, ce am avut noi și ce am pierdut?!

Dela mine umilitul, respectator și neobosit admirator alui Ioan Rațiu acesta adēnc întristată adunare nu va as tepta un cap de operă, ci după modestele mele puteri spirituale an voit a vē presenta o mică schiță biografică, pentru-că nu mi-am propus a cuprinde în hotarele acestei triste solemnități espunerea meritelor lui Ioan Rațiu.

Ei bine! dar dacă vom retăcē, apoi cu-i vom spune meritele sale? și cine să le spună, pentru-că datori suntem a spune, a asculta, a învēța și a judeca.

A spune meritele unui atare bărbat datorința aduce cu sine, ca să fim fără preocupățiune și drepti judecători.

La înșirarea meritelor lui Ioan Rațiu eu tac — pentru-că grăesc însuși biserica, vorbește scōla, națiunea și toate autoritățile cu un grain doios, vērșând lacrimi, căci au pierdut pre salvatoriul causei.

Biserica avea un stēlp puternic. Biserica cu cauza sa au fost apărate și susținute cu țārie și nu arare ori raporta ca un părinte, rezultatul cel mai îmbucurătoriu.

Scōla și învēțatorimea deplāng cu lacrimi ferbinți pre acela, care în biserică era preot, în scōla era învēțatoriu bun

pentru-că el apăsă scôla și cauza scolară până la estrem și cu succes, pentru-că era orator cu graiu neamuit, și la nevoie răsturnătoriu.

Opi dul nostru a fost reprezentat cu scumpă onore ce compete numai intemeietorilor lui.

Tractul ppresbiteral a avut un părinte bun, un bărbat cu zel și devotament, a avut pre apărătoriu și ingrigitoriu cel bun.

Și precum o mamă își iubese cu dor și cu un amor ferbinte pe fii sei, așa își iubea el scumpa sa națiune.

Continuu a lucrat pentru sdrobirea lanțului întunerecului poporului român — pentru care scop îl găsim în grele lupte cu autoritățile politice.

La dieta din 1863 îl găsim luptând împreună cu ceia lași români pentru țeranul român.

Autoritățile noastre bisericesci au perdat pre un bărbat de luptă, vrednic și devotat cauzei.

Uniți cu toții în lacrimi pentru pierderea bărbatului celui vrednic îi dăcem cu toții: „Dumnezeu se-l odichnescă“.

Trecerea din viață a acestui bărbat ne-a dat o lovitură grea. O pierdere ireparabilă pentru scumpa sa familie, er nouă ne-a lăsat în suflete o rană, carea cu greu sau niciodată, nu se va vindeca cu siguranță pentrucă un aldoilea Ioan Rațiu numai căpătăm.

S'a stins decorea noastră, am îngropat pre conducătoriu nostru cel bun.

Nouă nu ne mai rămâne acuma alta, decât să dăcem cu toții: „Dormi în pace suflet bun și nobil“!

Te-ai dus dela noi cu recunoștința și devotamentul nostru. Iți promitem solamn că pentru multele sacrificii și

servicii ridicăm și vom ridica rugăciuni pentru tine cătră atot putintele.

Te rugăm însă, că precum în timp de 39 de ani ai ridicat rugăciuni la altariul cel sânt pentru poporul tău, așa și de aici înainte, acolo dintru nălțime unde te ai așezat roğă-te și nu înceta a te ruga pentru noi cătră părintele nostru cel cersce.

Roga te pentru noi cătră acel părinte bun, carele adapă totă făptura și vindecă totă durerea și neputința; acelu părinte bun se ne rugăm cu toții pentru-că alui este împărăția și puterea și mărirea în veci — Amin.

Loterie.

Sâmbătă în 10 Octombrie.

Timișoara:	72	38	54	61	65
Vișeu:	90	43	35	8	29

Nr. 313.

[183] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei de clesa a III-a Blășeni Plai, se escrie a treia oră concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt 409 fl.

Concurenții au a și insinua în terminul deschis cererile lor, instruite în sensul normelor din vigore, oficiului protopresbiteral al tractului Zarand.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad, la 16 Iuliu, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 212.

[184] 1—3

CONCURS.

Pe baza decisiunii Vener. consistoriu archidieceșan dela 13 August 1891 Nr. 4789. B, și în conțelegere cu comitetul, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericeșcă gr. or. Petrințeni de clasa a III-a în protopresbiteratul Abrudului cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele stolarii în sumă de 401 fl.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigore, la subsemnatul oficiu, având tot odată a se presenta în parochie, pentru cunoșcere, însă cu observarea prescrișelor regulamentului pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Abrudului.

Abrud, 17 Septembrie, 1891.

Romul Furdul,
adm. protopresbiter.

Nr. 276.

(185) 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia Steuini de clasa a III-a, protopresbiteratul Geogiului II, se escrie prin această a doua oră concurs, cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Venitul anual împreunat cu acest post este de 400 fl.

Competenții au a și așterne cererile instruite după normele din vigore la subscrisul oficiu în terminul indicat, de unde pot primi și informațiuni mai ample în privința parochiei.

Secăramb, 25 Iuliu, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Giogiului II, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 209.

(186) 1—3

CONCURS.

Pe baza decisiunii Vener. consistoriu archidieceșan dela 13 August 1891 Nr. 4790 B. și în conțelegere cu comitetul parochial se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericeșcă gr. or. Buninginea de clasa a III-a, în protopresbiteratul Abrudului cu ter-

min de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt venitele stolarii în sumă de 415 fl., afara de casa parochială.

Doritorii de a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigore la subscrisul oficiu, având tot odată a se presenta înainte de alege în parochie pentru cunoșcere, însă cu observarea prescrișelor regulamentului pentru parochii.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Abrudului.

Abrud, 16 Septembrie, 1891.

Romul Furdul,
adm. protopresbiter.

Nr. 192.

(172) 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de capelan înființat cu încuviințarea preaveneratului Consistoriu archidieceșan din 13 August a. c. Nr. 4725 B. în parochia de clasa a III-a Ciocotiiș, în ppresbiteratul gr. or. al Cetăței de pîră prin această se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Fiitorul capelan va ave jumătate din venitele parochiale, care computeate după o nouă regulare a venitelor preoțesci dau la an 381 fl. 50 cr., adecă trei sute opt-deci și unu florini 50 cr.

Doritorii de a ocupa acest post, au a și așterne petițiunile lor instruite conform prescrișelor legii, la subsemnatul oficiu ppresbiteral în terminul sus indicat (posta ultimă Kápolnok Monostor).

Cărpiniș, în 29 August, 1891.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Șovrea,
ppresbiter.

Nr. 375.

[181] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scôlele din comunele însemnate mai jos din protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, se escrie concurs în termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

1. Bulzești de jos, și de sus, cu salariu anual de 250 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Juncul de jos și de sus, cu salariu anual de 210 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Vaca, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne de foc.

Concurenții au se și așternă petițiunile instruite conform normelor din vigore la subsemnatul oficiu în terminul de sus.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Zarandului.

Brad, la 2 Septembrie, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 501.

[180] 2—3

CONCURS.

La scôla din comunele bisericesci mai jos însemnate din protopresbiteratul Mediașului se deschide concurs de învățătoriu în terminul de 15 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Dârlos, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

2. Buzd, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne.

3. Richisdorf, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

4. Hașag, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

5. Dupusdorf, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

Cererile sunt a se îndrepta subsemnatului în terminul indicat.

Mediaș, în 5 Septembrie, 1891.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Mediașului.

Ioan Chendi,
adm. prot.

Nr. 675

[179] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea a două posturi de învățătoriu devenite vacante la scôla elementară poporală din Bacifaleu (Săcele) cu terminul de 30 de zile, dela prima publicare.

Pentru postul de învățătoriu la clasa I-a cu 250 fl., solviți în cuartale anuale anticipative din cassa bisericeii, și 50 fl venitul cantoral, pentru postul al doilea de învățătoriu la clasa a II-a, salariu anual 300 fl., din cassa bisericeii, solviți asemenea în cuartale anuale anticipative.

Concurenții la acestea posturi au se și trimită suplicile instruite conform Stat. organic și Normativului scolaru Preaonoratului oficiu protopresbiteral gr. or. al Brașovului. Vor fi preferiți cei ce vor documenta cunoștința de musica vocală pentru instrucțiune sistematică de cântări.

Bacifaleu, 12 Septembrie, 1891.

Pentru comitetul parochial:

Toma Frateșiu,
paroch.

În conțelegere cu mine

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 517

[178] 2—3

CONCURS.

Sistemându-se un al doilea post învățătoresc la scôla poporală din Poiana sărată, pentru ocuparea acestuia se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare, în diarul „Telegraful Român.“

Emolumentele sunt:

200 fl., din repartiție, 20 fl. rent de cuartir.

Reflectanții și vor așterne cererile concursuale, instruite conform legilor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor.

S. Sân-Georgiu, 14 Septembrie, 1891.

Dimitriu Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 407

[177] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor învățătoresci dela scôlele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Avrigului se escrie concurs cu terminul de 15 zile dela prima publicare.

1. Avrig, un post de învățătoriu cu salariu anual de 300 fl.

2. Porcești, două posturi de învățătoriu, postul prim, cu salariul

anual de 300 fl., er postul al doilea, cu salariul anual de 200 fl.

3. Arpașul superior, postul de învățătoriu cu salariul anual de 160 fl., cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi se și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigore, la subscrisul oficiu protopresbiteral al Avrigului (posta Avrig, Felek) până la terminul sus indicat.

Dela concurenții la posturile de sub Nrii 1 și 2 se cere cualificațiunea prescrișă în §. 122 din Statutul organic, precum și presentarea lor în comună, spre a face cunoștința cu poporul și impregiurările comunei.

Avrig, 8 Septembrie, 1891.

În conțelegere cu comitetele parochiale concerninte.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 438.

[170] 3—3

EDICT.

Teodor Băieș, născut în Jichișul de sus, și fost locuitoriu în Deș, bărbat legitim al Mariei Juga, născută în Dobricul Lăpușului, și locuitoriu în Deș, care pribegese în lume în timp de preste 10 ani fără a se sci locul ubicațiunei lui, prin această se cităză, ca în termin de 3 luni, computeate dela prima publicare a acestui edict în diarul „Telegraful Român“, se se presenteze la subsemnatul scaun, căci la din contră procesul divorțial intentat de soția sa, se va decide și în absența lui.

Deș, 8 August, 1891.

Scaunul protopresbiteral al tractului gr. or. Deș, ca for matrimonial diinstanța primă.

Teodor Herman,
protopresbiter.

Sz. 6452/1891

(171) 3—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék részéről közhírré tetik, hogy Keresd község határa ált tagosításának megengedhetőség iránt, B. Apór Zoltán kir. törvényszéki bíró vezetése alatt megtartandó tárgyalás határ-idejeit az 1891 évi November hó 4-ik napjának d. 9 órája Keresd községbe, a községi irodába tüzetik ki, mikorrrá a község összes birtokossai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelenők úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba beleegyeznek s hogy a kérvény elsőpéldányát ezen kir. törvényszéknél betekinhetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1891. Szeptember 14-a tartott üléséből.

Sándor Frigyes,
elnök.

Májai Géza,
jegyző.

Sz 4158/1891

(182) 2—3

Hirdetmény

A Schaldorf általános határ tagosítási ügyben az előmukálatok megkezdésére, u. m. képvislet rendezése, mérnök választás és a költség, előirányzat elkészítése véget a határ napot folyó év **November hó 28-ra d. e. 9 órára** tüzőm ki, Schaldorfra a községi iroda helyiségébe a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmetés-sel hívom meg, misz rínt egyik vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamás meg akadályozni nem fogná.

Az erzsébetvárosi kir. törvénzsék ki-küldött bírāja.

Erzsébetváros, Szeptember 20 án 1891.

Kelemen,
elnök.